

torjeva zasluga, da je z novo kritično lučjo posvetil v problem in dal novo pobudo za studij na polju alarodistike in v tem oziru je razprava dobrodošla.

S. V.

M. D. Laptchévitch: *Costumes Nationaux Yougoslaves. Tirage a part de la Yougoslavie*, Belgrade 1925, 8°, str. 88.

Ponatisk iz propagandne brošure, ki hoče inozemstvu »donner une vue d'ensemble sur notre pays de le faire connaitre sous quelques uns de ses aspects«. Etnograf iz tega delca ne bo črpal veliko novega znanja, čeprav avtorica kaže tuptatam znanje in ljubezen za stvar; slovenski etnograf bo pa živahno protestiral proti dejstvu, da avtorica pod tako mnogoobetajočim naslovom obravnava vse slovenske ljudske noše od pamtiveka do danes le v 20 vrsticah! V tistih 20 vrsticah gre za nekak meglen popis slovenskega ženskega pokrivala in sklepanca, ki ga avtorica izvaja iz — poljske velikaške noše XIII. in XIV. stoletja! Je li mar to vse, kar bi se dalo tudi v mejah te majhne izdajice povedati o slovenskih narodnih nošah? S tem nam pred inozemstvom gotovo ni storila usluge. Med mnogoštevilnimi slikami srbskih in nekaj hrvatskih noš najdemo cele tri iz Slovenije. Ne, takole se naše noše, spričo našega etnografskega položaja v Evropi izredno zanimive, vendar ne morejo »na brzu ruku« absolvirati! Avtorica spisa je vsekakor imela dovolj možnosti, da se o predmetu pouči, če pa ni znala ni za Sičevo brošuro »O slovenskih narodnih nošah« niti za vse ostale spise, naj bi se bila pa vsaj obrnila za podatke na etnografski muzej v Ljubljani, za katerega je vedela gotovo!

S. V.

Andreas Alföldi, *Der Untergang der Römerherrschaft in Pannonien.* (Ungarische Biblio-

thek für das Ungarische Institut an der Universität Berlin, herausgegeben von R. Gragger, Bd. I (1924), Bd. II (1926).

Prvi del ne bo zanimal etnologa, ker je zgolj arheološke in zgodovinske prirode. Obravnavajoč konec kovanja denarja v Panoniji, dalje časovno do ločitve delitve Ilirika in panonske podatke seznama rimskih državnih uradnikov in vojakov (notitia dignitatum). V drugem delu je govora o takozvani »Keszthely kulturi« in njenem narodnem nositelju iz zgodnjega srednjega veka pred prihodom Madjarov v Panonijo. Posebne oznake te kulture so: konjska oprava, ki je imela zadržge in metalne obloge, vlite iz bron na in pozlačene. Metalni deli na jermenskih garniturah so bili okrašeni s predstavo zmajev, živalskih borb in vitic. Podčrtati je treba, da nosilci te kulture niso poznali fibule in da se v dotičnih nekropolah vedno nahajajo konjeniški grobovi, četudi so maloštevilni. Ustvaritelji in nosilci Keszthely kulture niso bili ni Germani, ne Bizantinci, ne Sarmati, ne Jazigi, ne Alani iz III. in IV. stoletja po Kr., ne Huni, kakor se je mislilo, ampak Avari. Dmovina avarskega oblikoslovnega sistema in okusa je v centralni Aziji. Skitski živalski stil se je udomačil pri turških narodih. Krožna ornamentalna vijače je nastala v Aziji. Avtor trdi, da stoje ostanki avarske civilizacije iz Ogrskega v direktni zvezi s spomeniki v porečju Jeniseja. Nadaljevanje je posvečeno opisu naselbine in nekropole v Feneku ob Blatnem jezeru na zapadnem Ogrskem, ki je bila provincijalno-rimskega značaja in je trajala v V. in VI. stoletju po Kr. Dve uri od Feneka se nahajajo avarska pokopališča v Keszthely (Dabogó, Asópahok, Keszthely-Sörházkert, D.ás), ki se po značaju izkopanih predmetov bistveno razlikujejo od onih v Feneku.

Antropološki tip barbarske keszthelys kulture je v glavnem krivonogi jezdec, katerega lobanja predstavlja »mešan tip kavkaške in mongolske rase«, medtem ko so bili v Feneku pokopani ljudje visoke rasti in evropskega izgleda. Alföldi poudarja razliko fizičnega habitusa med Avari in poromajenimi Kelti. No v obeh nekropolah so se nahajali izvestni značilni predmeti, kar znači da je rimska naselbina v Feneku (Mogentiana) živela do 568 po Kr. in morda še dalje v avarskem suženjstvu. Na kraju so pregledno očrtani najvažnejši zgodovinski dogodki v Panoniji pred prihodom Avarov.

N. Z.

Jan Czekanowski, Wstęp do historii Słowian. Perspektywy antropologiczne, etnograficzne, prehistoryczne i językoznawcze. (Lwowska biblioteka slawistyczna, tom III. Z drukiem Jakubowskiego i Sp.). Lwow 1927.

Znani potovalec po Afriki in znameniti poljski antropolog, Jan Czekanowski je napisal obširno delo, ki naj uvede slaviste v zgodovino Slovanov. Po svoji metodi se delo mnogo razlikuje od drugih enakih del, ker ima širšo osnovo in ker se opira zlasti na fizično antropologijo. O tej, ravno pridoli nam knjigi bomo pri drugi prilici pisali obširneje.

N. Z.

M. C. Burkitt, Our early ancestors. An introductory study of mesolithic, neolithic and Copper age cultures in Europe and adjacent regions. (At the University Press). Cambridge 1926.

Profesor na univerzi v Cambridge, M. C. Burkitt, ki je pred dvema leti obiskal tudi Ljubljano in proučil v Narodnem muzeju neolitske starine z

našega barja, obdeluje v knjigi pod gornjim naslovom mezolitsko, neolitsko in bakreno dobo v Evropi. Da bi dal tem prazgodovinskim epoham časovni okvir, očrtal je v glavnih potezah tudi poslednjo fazo stare kamene dobe, ki se je končala neposredno pred mezolitom, in dobo brona, ki je neposredno sledila epohi bakra.

N. Z.

NOVE KNJIGE:

Anthropologie. Časopis věnovaný fyzické antropologii, nauce o plemelech, demografii, eugenice a tělesné výchově se zvláštním žřetelem k Slovanům. Redaktor prof. Dr. J. Matiegka. IV, 3. Praga 1927. Vsebina: J. Matiegka, Příspěvky ke kraniologii Židů, I. lebky ze staropražského hřbitova — V; K. Stolychwo, Sur la méthode de la diagnose différentielle et sur son application dans l'anthropologie; Rozhledy: I. M. Křiženi a splývání plemen lidských; Aleš Hrdlička, Staroameričané.

Albin Stocký, Pravěk země české, díl I, věk kamenný. S 80 obrazů v textu, CXXII tabulemi u 6 mapami. Naklada Národního Musea. Praga 1926.

Alfredo Castellanos, La familia primitiva. (Universidad Nacional del Litoral). Rosario 1923.

Pravěk. List pro praehistorickou archaeologii a antropologii. Organ »Moravského archaeologického klubu«, Redaktor a vydavatel: I. L. Červinka. Brno 1926.

Mitteilungen der anthropologischen Gesellschaft in Wien, Bd. LVII, 3. und 4. Heft: Bericht über die VI. gemeinsame Tagung der Deutschen Anthropologischen Gesellschaft und der Anthropologischen Gesellschaft in Wien, Salzburg vom 9. bis 12. Sept. 1926. Wien 1927.